

EXCELSIOR.

GEILLUSTREERD TIJDSCHRIFT

VOOR

HET NEDERLANDSCHE VOLK,

ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

ZEVENTIENDE JAARGANG.

BOEKHANDEL
AMSTERDAM. VOORHEEN. PRETORIA.
HÖVEKER & WORMSER.
1901.

I N H O U D.

	Bladz.		Bladz.
De twintigste eeuw	1	Twée waarlijk grooten	157
W. De gelijkenissen onzes Heeren. 2, 17, 25, 41, 50, 65, 75, 89, 121, 137,	145	H. Op reis	161, 170, 187
H. Op de eilanden. 5, 18, 27, 43, 51, 67, 91, 99, 115,	122	Uitstapjes	163
S. J. E. Een voetreis door het Jotunheim (Noor- wegen). (<i>Met platen</i>). . . . 6, 21, 30, 45,	56	Thabor. (<i>Met plaat</i>)	164
Een menschenvriend	58	Cortst ende bondigst	166
J. A. Wormser Jr. Iets over de nieuwe letterkunde.	14	Tante Sannie.	168
H. Is dat kerstfeest?	36	Teekenen der tijden	169
J. A. Wormser Jr. Als de désillusie komt. (<i>Slot</i>).	37	Het woord	173
Hoe zij er uitzag. . . . 53, 69, 79, 101, 132,	139	Mevrouw S. Kruger—du Plessis. (<i>Met portret</i>).	176
Waarmee te beginnen. 55, 81, 110, 117, 129, 154, 164, 190,	199	Kweekelingen voor de zending. (<i>Met plaat</i>).	178
W. „De chineesche kwestie” van Henri Borel.	60	Valkenberg	178
Als weleer	70	Wat noodig is	180
W. Het graf des Heeren.	73	Uit Friesland.	181, 189, 206
Naar het goudland van Alaska. . . . 77, 95,	103	W. Op uw woord	185
S. J. E. De burgemeester gaat weg.	82	Hoe hij Italië zag	188
S. J. E. Twee Noorsche steden	85	W. De psalmen.	193
W. Opgenomen daar zij het zagen	97	J. A. Wormser Jr. Zijn offer	194
Bij de platen.	104	T. R. G. B. Licht en donker	196
De internationale unie.	105	Weltevreden. (<i>Met plaat</i>)	200
De hondjesheeren	107, 124	Anarchisme	201
De laatste dagen. (Pinksterfeest)	113	Personen en getallen	203
Lastdragers. (<i>Met plaat</i>).	129	De eerste bestijging van den Montblanc	204, 212
Op straat. (<i>Met plaat</i>)	130	W. „Grootere dingen”	209
De maand Juni	130	De ontkoming (Nr. 5 van „Op reis”)	211
Valkenburg of Valkenberg	134	Hoe?	215
Port Said. (<i>Met plaat</i>)	141	W. Een getuigenis omtrent Johannes den Dooper.	217
Rocky Mountain Dick en zijn wilde dierenfokkerij.	141	Een ontmoeting . . . 218, 234, 241, 258, 266,	282
Staatskerkelijke moeite	143	Wat hebt gij gedaan?	221
H. In weg en woud (Nr. 1 van „Op reis”)	152	Hondenbegraafplaats	223
Het Liverpool van Italië. (<i>Met plaat</i>)	156	De Boro Boedoer (<i>Met plaat</i>).	224
		Barbaren	227
		Uit het noorden	228
		Een klein lid.	230

	Bladz.
M. J. Brusse. Godsdienst in de Zandstraat	192
L. M. Hermans. Krotten en sloppen	193
Barrett. Het teeken des kruises	216
De bekeering van Lydia Montefiore	216
Een feestkrans door P. J. Kloppers	231
Vijfde jaarverslag der vereeniging „Dr. Scheu- rer's hospitaal	238
Jan Maclaren. Harten van goud	264
Ulfers. Gedachtenisrede	277
Liederbundel voor Janmaat en Soldaat	278
Penning. Naar het Kaapsche kommando	278
Looman. Handboek ter Bijbelverklaring	278
Capadose	278

**VRAGENBUS, CORRESPONDENTIE
EN BERICHTEN.**

		Bladz.
Prijsvragen en bekroningen	16, 40, 167,	256
Christelijk Letterkundig verbond	24, 112,	264
Vragenbus. 87, 118, 135, 184, 208, 232, 240, 255, 278,		288
Correspondentie	159, 184, 240,	280
Verbetering		166
26 ^e Nederlandsch taal- en letterkundig congres te Nijmegen 26—29 Aug. 1901		167

geïllustreerd Tijdschrift voor
het Nederlandsche Volk,

onder redactie van

A. J. Hoogenbick en J. A. Wormser.

Prijs per jaargang van 12 Nummers van 16 pagina's en 12 Nummers van 8 pagina's f 3,50.

Brieven, ingezonden stukken, boeken, vragen, enz. franco in te zenden „Aan de Redactie van „Excelsior” aan de Uitgevers: BOEKHANDEL voorheen HÖVEKER & WORMSER te AMSTERDAM.

DE TWINTIGSTE EEUW.

't Zou ons, zoo hebben we gemeend, vreemd zijn de 8 in het jaartal in een 9 te veranderen, want we waren allen zoo aan die 8 gewend. Alles wat in 1700 en zooveel gebeurd is, stond reeds zoo heel ver van ons af; dat was de oude tijd. Maar 1800 en daarna scheen ons meer eigen te zijn.

Wellicht heeft het een maand geduurd eer allen er aan gewend waren om 1900 te schrijven, doch langer zeker niet. Men went zoo spoedig; men leeft zoo vlug! Die verandering van 8 in 9 heeft ons reeds, om zoo te zeggen, met den eenen voet in de twintigste eeuw doen staan toen we nog in de negentiende leefden. Is het ons nu reeds, na slechts zeven dagen, wel vreemd dat we overgegaan zijn in een nieuwe eeuw?

Maar is — deze vraag komt soms op — al die afdeeling in tijdperken misschien slechts schijn? Beteekent een nieuwe eeuw wezenlijk iets bijzonders? Stroomt niet de tijd voort als een kalme rivier, gestadig, snel, maar toch met een snelheid die de man aan den oever nauwelijks bemerkt en die alleen gevoeld wordt door hem die door de verplaatsing van het water wordt medegevoerd?

Zoo is het werkelijk! Zoo is het voor ieder en alles; maar niet voor ons menschen. Zoo is het voor den Almachtige, die niet op dien stroom wiegelt en voortglijdt, maar als de eeuwige rots staat en zelf den stroom des tijds laat vloeien. Voor Hem bestaat geen tijd, geen afstand, geen verleden, geen

toekomst, maar een eeuwig heden. Zoo is het voor de schepping die als een vloot van groote en kleine schepen door zijne hand op verschillende punten op dien stroom wordt nedergelaten en eindigt zoodra ze, gedragen op de voorbijvlieten le wateren, in den oceaan der eeuwigheid aankomt. Maar zoo is het niet voor de redelijke schepselen, die God naar zijn beeld en naar zijne gelijkenis formeerde. Onze dagen heeft hij „een handbreed gesteld”, maar tegelijk heeft hij „de eeuw in onze harten gelegd”. Wij gevoelen ons onvergankelijk en we vergaan als een droomgezicht. Wij brengen onze jaren door als een gedachte en we weten — in ons geestelijk bestaan en in onze conscientie — dat die jaren geen gedachte maar hooge werkelijkheid zijn.

Elk jaar heeft zijn eigen stempel; iedere eeuw bezit haar eigen karakter. De negentiende eeuw was anders dan de achttiende; en de achttiende verschilde van de zeventiende. God heeft aan de ordening van zon, maan en sterren „heerschappij gegeven over de aarde; niet slechts in dien zin dat dag en nacht elkander geregeld afwisselen, maar zoo dat die afwisseling het zedelijk en geestelijk leven der menschen en der menschheid regelt en regeert.

De menschheid is niet de som van ontelbare enkelingen; maar de individuen zijn onderdeelen van het groote geheel. Ieder mensch leeft niet tweemaal, eens hier en eens hiernamaals, maar de beide deelen van ons leven zijn één. Wat de mensch thans zaait, zal hij straks maaien. Dat weten we allen. Die wetenschap is gezegend; ze geeft den